

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.

Hirdetések díjszabály szerint.

Gyulafehérvár, 1893. augusztus 24.

Közel egy éve annak, hogy városi közönségünk egyhangulag Lukács Béla kereskedelmi ministert a város diszpolgárává választotta.

Tette ezt azért, mert ez előtt tényleg polgára volt Gyulafehérvárnak, kinek eltekintve gyermek és ifju életéveitől, a város közönsége mindannyiszor, valahányszor tehette, s így akkor is, a midőn megszűnt a város kötelékéhez tartozni, a polgárság folyton a legmelegebb érzéssel sietett tiszteletét nyilvánítani.

Tette ezt azért is, mert azon idő alatt, míg Gyulafehérvár sz. kir. város országgyűlési képviselője volt, maradandó érdemeket szerzett arra, hogy a város polgársága a legmélyebb szeretettel viseltessék.

Tette ezt azért, mert jóllehet közte és a városi polgárok között látszólag az által, hogy nem Gyulafehérvár országgyűlési képviselője, a szorosabb kapocs megszűnt, mindazon által tudva volt a város polgárai előtt az, hogy azon ragaszkodás, melylyel ez ideig folyton a városhoz kötötte, nem szűnt meg, és így maga a polgárság kívánt egy oly kapcsolatot létre hozni, mely őt szorosabban hozzánk fűzze.

És e kapcsolatot megtaláltuk, megválasztván őt diszpolgárnak.

A folyó hó 20-án lejátszott polgári ünnep egyike azoknak, melyek városunk történetének fénypontját képezi.

E nap volt szerencsés városunk polgársága Lukács Béla kereskedelmi ministert fogadni, oly lelkesedés, öröm és szeretettel, melyet ecsetelni képesek nem vagyunk.

Nem azon köteles tisztelet, melylyel Magyarország miniszterét fogadni egy város hivatva van, nyilvánult ez alkalommal, — hanem a háttartalan, szívből jövő szeretet lángjai lelkesítették a polgárokat — azon szeretet vezérelte őket, melylyel a kereskedelmi miniszter urat, leginkább mint polgártársat üdvözölni kívánta.

Kiesinyje-nagyja e városnak öröm ünnepet ült, — s valóban elmondhatjuk, hogy a város polgársága mámoros volt azon örömtől, melyet e látogatás okozott.

Nem csodálhatni, hisz oly régen láttuk körünkbe, oly régen nélkülöztük munkára serkentő szavait, hogy e mai napot a lelkesedés szent hevével vártuk, — mert tudtuk és éreztük azt, miszerint megjelenése ereinkben a vér sebesebb lüktetését, — hazánk szeretetének fokozódását, baráti érzelmeinknek megörökítését fogja magán után hagyni.

Igen, hisz baráti jobbát nyújtotta felénk, elfogadva az egyszerű polgári kitüntetés, t. i. azt, melynél nagyobbat adni képesek nem voltunk,

— s mely egyszerűségében is nagy azért, mert személyében összpontosult a polgári bizalom.

A munka emberének munkás, a szorgalmas polgárok ajánlották fel a diszpolgári kitüntetés, a város ifjának, neveltjének a tudomány emberei kínálják tehetségüket, s ott a hol kell segédkezésüket.

Es a midőn mi is szívünk sugallata szerint részt veszünk polgártársaink örömeibe, a midőn velük együtt vigadunk, szívünkben őhajtjuk, hogy Lukács Béla városunk diszpolgára éljen soká!

Az ünnepély.

Már napokkal előbb lázas izgatottságban volt a város polgársága.

A kebeléből megalakult bizottságok minden tagja lelkiismeretes pontossággal teljesítette a reá szabott munkát. —

És elmondhatjuk, hogy az ünnepély sikerült.

A közönség, mely mindent elkövetett, hogy a fogadtatás minél fényesebb, de ugyattal szívélyesebb, és diszpolgárának itt tartzkodása rá nézve kellemes legyen, már a kora délutáni órákban előzőlött a főtér, melyre a Zalatnáról jövő országot torkollik.

Délután 4 órakor a miniszternek már a határszélen leendő üdvözlésére hosszú kocsisor vitte a mintegy 40 tagú küldöttséget, mely élén Mohay Sándor városunk országgyűlési képviselőjével, Tódor József kanonok országgyűlési képviselő, Bálint Károly apátkanonok, Száva nyug. bányatanácsos, lyceumi és gymnasiumi tanárok és előkelő polgárokból alkult. — Fél ötre volt tervezve a határszélre érkezés, hova a miniszter kocsija gyorsvonati pontossággal jött meg. A küldöttségnek Mohay

Hol történelmünk magas alakjaitól — fejedelminktől viselt dolgaiból először a hazaszeretet szent lángja hatolt szívembe, és a hol százados viharok között a nemzetet újból feljúlva látom.

A fellobogózt város diszben uszott, Gyulafehérvár polgárainak ünnepét igazolta azon sürgős-forgás, mely már kora reggeltől közöttük észrevehető volt, lelkem elmerengett s önkénytelenül jutottak eszembe a fejedelmi korszak egyes momentumai, s még élénkebbül kezdtem belé Petőfi, a „Csárda romjai“ című költeményének szavallatába.

Abrándos lelkemet folyton fogva tartotta a városi zaj, — mert hisz nem voltam itt e helyen megszokva ehez. —

Láttam a város fejét, mint intézkedik — a képviselői tagok egy néhányát, a bizottságokat, miként hajtják végre az ünnepély disztzésére vonatkozó sorrendet.

Emitt egy terhelt kocsi, amott egy néhány ember szedte össze a felszereléseket, folyton dolgozva, munkálkodva csak azért, hogy az ünnepély sikerüljön.

És méltán elmondhatom e munkát látva: „Tessék a kalapot levenni.“

Elkövetkezett a délutáni négy óra, megvalloim, hogy szerénységem nem engedte kérdezősködnöm az ünnepelt felől, míg végre a négy órai gyülekezés alkalmával egy kis körhöz csatlakoztam s itt tudtam meg azt, hogy a város diszpolgárát Lukács Béla kereskedelmi miniszter urat várja, ő fogja a városi polgárságot meglátogatni.

És valóban öt óra felé jelezte egy gyalog canonir a miniszter jövetelét, kit a város országgyűlési képviselője a határon fogadott.

A lelkes éljenzés, mely jövetelénél felhangzott bizonyítja azt, hogy a polgárok önzetlen szeretete tárt karokkal várta.

Látva ezt, újból eszembe jutott a casinói figyelemztetés, uraim! Lukács Béla előtt:

Tessék a kalapot levenni!

N.

TÁRCZA

Kirándulás.

Mint aféle turista, én is a magas bércek csucsait kerestem fel. —

Nem a külföld szépsége, nem Sweitz mesterséges-dicsősége, nem Tirol havas és sikamlós helyei, hanem kis bércezes hazám biztos utai felé vettem az utirányt, azon táj felé, merre a vasut még el nem érkezett. —

Biztosan éreztem magam, nem voltam kitéve a vasuti szerencsétlenségeknek, nem féltem attól, hogy az összeköttözés csontjaim keménységét fogja próbára tenni, nem attól, hogy elpusztulva családom silány kárpótlást nyerend, — mert Petőfi szerint saját két lovammal utaztam — folyton biztatva őket, gyi te fakó, gyi te sárga, gyi két lábam, tussatok. —

Sikerült utazásom, legalább a hirlapok személyemről mi szerencsétlenséget sem jeleztek.

Pedig hirlapjaink kapva kapnak az emberiséget ért bajok kürtölésén, a nagy politika mellett egy kis pletykát közölni elengedhetlen kötelességüknek ismerik. —

Feltettem magamba már elindulásom alkalmával, hogy tudományos utamat egyedül fogom megtenni tehát még hirmondót sem viszek magammal. —

E hirmondók ugyanis csupa reclamból néha hamis híreket közölnek.

De különben is ma reclamból élünk s én mint egyike azon számos hirmondóknak nem akarom egészen a leplet lerántani róluk, — mert az esetre a sajtónak okoznék hiányt, a mennyiben a helyreigazítások, a rossz információk a lapból kimaradva üres helyet hagynának magok után. —

Szóval a sajtó szabadságnak vagyok barátja s mint ilyen ez alkalommal is a szabad természet tanulmányozását egyedül a sajtó érdekébe tettem feladatommá. —

Beérve Borszék fürdőjére, mint olyan, ki öt nap

alatt mi újságot sem olvasott, siettem a casinoba először megszerzendő a tapasztalatot, hogy mennyiben szolgálhatok lelkennek — szóval a három napos hirlapokból miként tudhatom meg a mai politikai eseményeket.

Mert nyíltan elmondhatom, hogy néha néha politikával is szoktam foglalkozni. —

Mint minden becsülettudó ember először is tájékoztam magam a rend felől, nagyon természetes ezzel hamar tisztába voltam, mert a casinó ajtaján nagy betűkkel volt kiírva:

„Tessék a kalapot levenni.“

Gondolataim nem a rengeteg fenyő erdőben — nem Borszék szép kedves villáiba tévelyegtek, e fölírás teljesen félrevezetett, azt hive, hogy a művelt világ közepéből ide teremve, most már kitudja minő duhajkodók közé kerültem.

Fűböz-fához kérdést intéztem e felirattal — senki felvilágosítást nem adott, s csak is másnap, a midőn a fürdő közönség felett szemlét tartottam, jöttem azon felírás értelmére, mert valóban Borszéknek ez évben oly elite publicuma volt, hogy méltán lehetett figyelmeztetni bárkit arra, miszerint „tessék a kalapot levenni.“

Nem szándékom hosszasan leírni az itt előfordultakat, mert megvalloim őszintén nem volt szándékom itt sokáig mulatni, lévén időm jól kimért és annyira rövid, hogy elegendőnek fáradságaim kipihenésére teljesen nem mondhatom.

De nem is szentelhettem több időt, fontosabb körtülmény másfelé vezetett, mint aféle mozgó és pedig fiatalságomhoz képest nagyon mozgékony ember részt akartam venni azon ünnepélyen, a melyet Gyulafehérvár rendezett augusztus 20 ra.

Előzetesen is elmondhatom, hogy sietve jöttem ide, fáradságot nem kíméltem, siettem oda, hol gyermek éveimet töltöttem, hol a napot először láttam, hol az anyai tejet szívtam magamba, s hol a természet fen-séges alakját először tanultam ismerni.

által tolmácsolt örömteljes Istenhozottja után megindult az imposans menet, elől Roska főkapitány, utána négyes fogaton Mohay jobbján az ünnepelt s aztán a küldöttség többi tagjai.

Ez alatt a városi közönség a lobogódiszt öltött főtér bejáratánál készült diszkapu körül foglalt állást, várva a határszéltől való bevonulás kezdetét jelző taracklövéseket. — A diszkapu egy nagy közép és két oldalnyílással, tude zöld galyakkal bevonva, számtalan nemzeti lobogóval ékesítve „Isten hozott városunk diszpolgára“ feliratot viselt. A közönség tengerében láttuk a városi tanácsot és képviselőtestületet élén Novák Ferencz kir. tanácsos polgármesterrel, a kir. törvényszék tisztviselői karát Nemes Sámuel elnökkel, Csiky kir. ügyészt, Imets kanonok plebánost s a központi papság és ügyvédi kamara tagjait, a pénzügyi, vasuti, postatisztviselőket és a szépnemelőkelő tagjait. Sajnos, hogy a katonaság hadgyakorlaton lévén, a tisztikar jelenlétét nélkülöznünk kelle.

A diszkapuhoz érkező minisztert Novák polgármester üdvözölte:

Beszédében esetelte a város közönségének lelkes örömet, hogy városunk diszpolgárát falai között itthon fogadhatja, kiemelte, mily kimondhatlan jól esik Gyulafehérvár sz. kir. város lakosságának azon államférfiu személyét fogadhatni városában, ki évek során keresztül politikai elveinknek országos képviselője volt, ki a magyar parlamentnek oly kimagasló alakja, ki a korona bizalmánál és államférfiu bölcsességénél fogva az ország kormányának egyik erős oszlopát képezi és ki a magyar nemzetnek nemcsak bizalmát, hanem az egész ország osztatlan szeretetét bírja és hangsúlyozta, hogy e tisztelettel párosult szeretet, mely ő nagyméltósága eredménydus munkássága által ország-szerzte nyilvánul, városunk lakossága szívében nem ez idei, hanem már évekkel ezelőtt be lett ez minden egyes városi lakos szívébe oltva, mely ezen bizalom és tisztelettel párosult határtalan szeretetet ápolni soha meg nem szűnik. — Beszéde végén kiemelte, miszerint a város lakosságának hálacérzetét emeli és örökké tartóvá teszi azon tudat, hogy ő nagyméltósága, ki minden idejét az ország jóllétének emelésére, a nemzet kereskedelmi érdekei előmozdítására és biztosítására, és a magyar nemzet fényének emelésére szánta, ennek dacára megtisztelte városunkat magas látogatásával.

Polgármesterünk beszédét a több ezerre menő néptömeg komoly, szent érzellemmel hallgatta végig, és ennek befejezése után lelkes éljenzésben tört ki, — mely perczek mulva megszűnvn, ő Nagyméltósága szívélyes szavakban köszöntö meg a lelkesítő fogadtatást és biztosította városunk lakosságát, miszerint céljaihoz hiven működésében e város kereskedelmi érdekeit is szem előtt tartva, annak előmozdítására minden lehetőt el fog követni. — Hosszantartó lelkes éljenzés fogadta ő nagyméltósága nyilatkozatát — ki is az óriási közönség kíséretében a városi önkéntes tűzoltó zenekar hangjai mellett vonult be a „Hungária“ szállodában előkészített lakására, hol a lépcsőházban negyven fehérbe öltözött leányka, élén Novák Margittal szép virágcsokorral kedveskedett.

Köszönetet kell mondjunk Dr. Náthán Bernát városi főorvos urnak, ki fáradságot nem kímélve igyekezett e kis leányokat Novák Ferenczné ő nagysága gondoskodása alá összegyűjteni. —

Félóra mulva kezdődtek a tisztelgések, melyeket a minster a városház tanácstermében fogadott. Tisztelegtek: a városi batóság és képviselő testület Novák polgármester, a kir. törvényszék, ügyészség és járáshíroság Nemes elnök, ügyvédi kamara Mohay, pénzügyi tisztviselők Nagy Gyula pénzügyi titkár, a gymnasium tanári kara Avéd Jákó igazgató, a kereskedők küldöttsége Salmen Frigyes, az ipartestület Kádár Miklós, a posta- és távirdatisztviselők Polónyi Gyula főnök vezetése alatt. A minster minden üdvözlésre szívélyesen válaszolt, a megjelentek nagyobb részét külön megszólítással is kitüntetvén.

Nyolcz órakor kezdetét vette a fáklyászene, a tűzoltó zenekarral. Száznál több fáklyát kizárólag polgárok vittek. — A menet a Hungária erkélye elé vonulván a zenekar a Hymnust játszta.

Itt Dr. Elekcs Viktor a következő szívből fakadt beszédet mondotta:

Nagyméltóságu Miniszter úr! Kegyelmes urunk!

Gyulafehérvár város közönsége a legmélyebb tisztelet öszinte érzelmeivel, a lelkesültségnek örömteljes hangjaival üdvözlö Nagyméltóságodat, azon alkalomból — midőn Nagyméltóságod a szívből jött meghívásnak engedve: kegyeskedett városunkat magas látogatásával szerencséseltetni!

Ismerős ez a hely Nagyméltóságod előtt! Gyermek és ifju korának kedves emlékei vannak e város nevéhez kapcsolva. Itt gyúlt fel Nagyméltóságod szívében

a hazaszeretet szent lángja! Itt ismerte meg a történelem könyvéből édes hazánkama kiváló hőseit, kik előtt semmi sem volt esekély a hazáért! És itt — még az iskolának padjain — érezte Nagyméltóságod, hogy a hazának nevében gyémánttá válik a rög, nemzeti dalt énekel a madár és az eol-hárfa hangokat zendít meg a nyelv, a költészet mindenhatósága által!

És mint ennek a nemes vármegyének szülötte, látta és érezte Nagyméltóságod, hogy völgyeink magasabban állanak, mint másutt a hegyek, havasaink túl emelkednek a viharfelhőkön. A szellő, mely itt susog, a vihar, mely itt zug, az égzengés, melynek hangja megtörök szikláinkon: mind azt beszélik nekünk, hogy Erdély az eposzok földje; a polgári és lelkiismereti szabadságnak földje, a szépnek, magasztosnak, az ideálistmusnak földje; ez a mi édes hazánk, ez Magyarország jobb keze!

Büszkén valljuk Nagyméltóságodat a magunkénak édes hazánk iránti szeretetének mélységével. Büszkén valljuk magunkénak gyermek és ifju korának ezen helyhez kötött kedves emlékeivel. És büszkén vallottuk a magunkénak férfikora teljességében, midőn mint városunk felejtethetetlen képviselője a nagy Szécsenyi e szavait szólotta előttünk: „Legyen édes hazánk egy nagy műhelyé, a hol mindenkoron dolgoznak és tesznek a hazáért. Legyen ez országban kevesebb az oklevél, de kiterjedtebb a munka, mert a munka a hazának nagysága és dicsősége.“

A nagy Szécsenyi ezen szavaiban rejlő igazság meggyőző erejével vette át Nagyméltóságod nagynevű elődjének, néhai Baross Gábor miniszternek szellemi örökségét, hogy ép oly vas szorgalommal, a hazá iránti ép oly munkás szeretettel, folytassa elkezdett nagy művét és bizonyítsa be tettekkkel, hogy ha van még a nemzetnek a sors könyvében jövődjő feljegyzve, ha rejlik igazság a látnok e szavaiban: „Magyarország nem volt, de lesz“, annak, hogy ez valószínűsít: elengedhetetlen feltétele, a nemzeti vagyonsodás és jóllét emelkedése. A nemzeti vagyonsodás és jóllét emelkedése a nemzeti ipar és kereskedelem fejlesztésétől függ. A nemzeti ipar és kereskedelem mindmegannyi életér a nemzet testében. A nemzeti ipar és kereskedelem felvirágzása által lesz a mi édes hazánk a megmentett Europa polgárzatának közlönye kelet felé, ha volt egykor előőrs a világrészek vívódásának napjaiban.

A legmélyebb tisztelet öszinte érzelmeivel üdvözljük Nagyméltóságodat magas hivatásában és méltóságában, mint Magyarország kereskedelmi miniszterét! A lelkesültség örömteljes hangjaival üdvözlö e város, mely ép a kereskedelem és iparnak kiváltképpen művelője. És üdvözljük Nagyméltóságodat mint városunk diszpolgárát, ki mára multban annyi fényes jelét adta e város iránti szeretetének és jóindulatának és a ki kedélyének nemességével, mely segíteni kész ott, hol segíteni kell, ezen jóindulatot e városra továbbra is ki fogja terjeszteni.

Fogadj Nagyméltóságod kegyesen a mi öszinte szívünköl származó üdvözlésünket és azon forró óhajtatunkat, hogy a mindenható szent Isten nagyméltóságodat édes hazánk boldogítására sokáig éltesse!

A minster politikailag is jelentőségteljes válaszában kiemelte, hogy nemcsak gyermek és ifju éveinek tanulmányait, hanem a közéletben nyert első benyomásait is itt szerezte, midőn viharos időkben e város közönségének hazafias föllendülését közvetlenül látta; azóta változtak a viszonyok, a mi akkor a nemességű honfiak törekvése volt: az alkotmány testté vált, a nemzet szabadon rendelkezik közügyei felett és töle magától függ, hogy alkotmányával okosan éljen. E város nyelvi és felekezeti különbséget nem ismerve mindig egységes volt a hazafiságban, — legyen az ezentúl is, — bízzék azokban, kiket a nemzet alkotmány szerűen nyilvánult akarata ügyeinek élére helyezett, kik az állam javát minden irányban előmozdítani igyekeznek. Ez egységességre a szabadelvű polgárság között szükség lesz különösen azon nagy feladatok valóstításánál, melyeket a kormány maga elé tűzött — állami nemzeti érdekből. Ez érdekeket ápolhatja mindenki, ha saját bármely esekély hatáskörében feladatát anyagi és szellemi téren hazafias munkálkodással tölti be. A polgárság hivatása első sorban városi közérdekeinek előmozdítása. Ő ki e várost hosszas időn át képviselte, örömmel látta annak haladását és ép oly érdeklődéssel fogja azt jövőre és tekinteni is igyekezni fog, hogy mint annak szintén polgára, hivatásának megfelelően. Köszöni a megtiszteltetést s üdvözlö a város polgárságát.

A fáklyások elvonulása után 180 teritékes bankettre jöttünk össze a Hungaria disztermében. A második fogás után polgármesterünk következő beszéddel üdvözölte az ünnepeltet:

Egy város közönsége olyan, mint egy szélesebb

körben élő család, mely családnak minden tagja osztozik az örömben egyformán; egy ily családi öröm érte ez alkalommal városunk közönségét, midőn a rég várt szép nap elérkezett, midőn teljesülve látta azon forró óhajtatását, hogy városunk diszpolgárát, kereskedelmi miniszter úr ő nagyméltóságát családi körében, itthon ünnepelheti, a szent kötelem, az édes vonzalom forrongásba hozta városunk lakosságát, s ha végig tekint Nagyméltóságod az ittlevők arcain, úgy csak lelkesítő örömet és mély tisztelet láthat Nagyméltóságod becses személye iránt. —

Azon erős meggyőződés él bennünk, hogy Nagyméltóságod e családi örömnél iránt nem közönyös és nem is lehet az, hisz az, kit a gyermekévek rózsás álmai, az ifjukor legszebb élményei és politikai diadalának legfényesebb emlékei fűzik polgári életünkhez, — örömnél, lelkesedésünk és hálánk tolmácsolása iránt közönyös nem is lehet. — S ha bár csak e nap történelmi multtal és biztató jövővel bíró városunk az ország többi városaival sok tekintetben versenyezni elfogadható és természetes okokból nem képes, egybe biztosíthatom Nagyméltóságod, hogy nagyobb tisztelettel odaadóbb ragaszkodással, lelkesítőbb örömmel és öszintébb rokonszenvvel Magyarország egy városában sem találkozunk, — mint itthon.

Kegyelmes Uram! e szerény, de Nagyméltóságod iránti hálacérzettel eltelt város lakosságának, egyik kitörölhetetlen betűkkel szívökbe vésett emléke, legszebb bűszkesége leendő e mai nap, midőn körében szerencsés tiszteletelni magas személyében nemcsak a nagy eszmék, de a kivétel, tett és munka emberét, ki magas hivatásánál fogva Magyarország nemzeti iparát, kereskedelmét és közlekedését lankadatlan munkásságával a nagy magyar nemzet fényéhez méltó magas és realis nívéaura emelni iparkodik. —

Nagyméltóságod buzgó munkássága és a nemzet jóllétét célzó sokszor majdnem leküzdhetetlen akadályokat is elhárító kitartása ad erőt városunknak, hol a különböző politikai viszontagságuknál fogva culturalis intézmények, ipar és kereskedelem csak megfeszített munka és nagy anyagi áldozatok árán nyer némi lendületet, hogy mi is az ország e kis pontján anyagi viszonyainkhoz képest iparkodjunk közintézményeinket fejleszteni és a munkában nagyméltóságod áldást hozó példáját követni.

A mai örömnépe magasztos érzelmeitől áthatva emelem poharamat Lukács Béla kereskedelmi Minister úr ő nagyméltósága, mint városunk diszpolgárának egészségére s kívánom: hogy az ország nemzeti ipar, kereskedelem és közlekedés felvirágzásának előmozdítására városunk diszére és mindnyájunk örömére Isten sokáig éltesse!

Mohay képviselő a minster nejét és családját, Tódor képviselő a polgármestert, Issekutz ügyvéd Mohay képviselőt, Király Pál városunk monografiájának írója a papságot, Avéd a törvényszék elnökét és tagjait, Gál ügyvéd a posta és távirdatisztviselőket, majd ismét Mohay, Kóródi, Rejöd, Polónyi a minisztert éltették.

Lelekesültséget keltettek marosvásárhelyi vendégünk Kerekes Samunak kötetlen és verses köszöntői, melyekben a nap történetét összefűzve, hazafias érzelmeinek lendületével adott az ünnepelt iránti ragaszkodásának kifejezést. Végre a minster Marosvásárhely polgársága részére saját és városunk polgárainak üdvözlését hozván kifejezésre s ennek átadására Kerekest kérte fel — a bankett éjféli után emelkedett hangulatban oszlott szét. —

Ma reggel hét órakor a Zalathnára visszautazó minisztertől bucsut veendő a polgárság ismét szép számmal gyűlt össze és diszes kocsisor kísérte át Sárd községig.

Talán megjegyezte a Miniszter Ur ő nagyméltósága távozása alkalmával a diszkapura tett másikat feliratot: a viszontlátásig. —

Városi ügyeink.

Nem tehetjük, hogy mindennek előtt meg ne emlékezzünk arról, miszerint a kereskedelmi minster úr ő nagyméltósága a vasuti állomáson a fűtőház átalakításával a vagonok kiigazítása végett műhely felállítását rendelte el, és e műhely már készen is van, csak annak berendezése, szerszámokkall ellátása szükséges. —

E műhelyben dolgozó munkások száma mintegy 50-et fog kitenni — kik közé gyulafehérvári lakosok is fel fognak vétetni. —

Ez újabb intézkedése ő nagyméltóságának kétségtelen bizonyítéka annak, miszerint a város haladását minden irányban elősegíteni óhajtatja, — a mennyiben a tárczája keretén belül az óhajtatását teljesítheti, mindenkor és minden időben rólunk is megemlékezik. —

Ugy de, hogy városunk előhaladjon, bennünk is

jóakaratu iránynak, sőt mondhatni áldozatkészségnek kellene lenni.

Igaz ugyan, hogy nagy Napoleon szerint a háboru. hoz három kellék u. m. pénz, pénz és újból pénz szükség, s igaz ugyan, hogy városunk közpénztára a három közül egygyel sem rendelkezik, — de elmondhatjuk, hogy mi talán, ha ezen kellék meg lenne, még az esetben is azt várnók, hogy más tegyen mindent, és mi csak annak nézői legyünk, t. i. áldozatunkba ne kerüljön. —

Más helyen, hol a városi képviselőtestület kevés vagyonnal rendelkezik, a városi polgárok áldozatkészsége hozza meg azon összeget, mely azért, hogy a város egy középületet nyerjen szükségesnek mutatkozik. —

Kölesönt vesz fel, nagy pótdadó alakjában rója ki magára a szükséges fedezetet, s talán ma Erdély két városának kivételével egyetlen egy sincs oly kedvező helyzetbe, mint Gyulafehérvár, mert míg amazokba a községi pótdadó 50—75 % közt változik, itt csak 10% azon maximum, mely eddig a város céljaira volt fordítható. —

Ne szépítsük a dolgokat, tekintsük azokat tárgyilagosan, s reá jövőnk arra, hogy valahányszor a kérdés egy közezel meghonosítása körül forgott, el kellett ejteni azt azon okból, mert szűkmarkuságunk nem engedte a város céljaira bizonyos anyagi áldozatnak hozatalát. —

Pedig ha jól áttekintjük a dolgokat, ha a mai megszavazott 10% pótdadó mellé csak 5% tennénk, igen sok oly beépítkezést tehetnénk, mely jövőre a városnak nem egy pár ezeret jövedelmezne, sőt többet mondunk, igen sok intézményt lehetne behozni anélkül, hogy nagyobb áldozatok meghozatala válna szükségessé.

Ime, hogy példát hozunk fel, első sorban a vasuti alkalmazottak gyermekei részére felállítandó internatus kérdése csak a napokban volt közgyűlésünk előtt, megszavazván erre a helyet és a szükséges téglamenyiségből egy bizonyos részletet.

Ha behatóbban tárgyaltuk volna ezt, mint a város előhaladásához járuló cultur intézményt, és ennek jövőbeli hasznát, el kell mondjuk azt, hogy a városi közönség azon esetre járt volna el helyesen, ha nem üres telket, hanem épületet enged át a kereskedelmi miniszter ur ö nagyméltóságának, mert azon ifjak ellátása évenként állami dotációból történik.

Más helyen talán ezt is megteszik, — és így azon elsőbbség, mely nekünk lett engedve, szűkmarkuságunk miatt nem fog semmi eredményre vezetni. —

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1893. augusztus 23.

— **A király születés napjára** helyi székes egyházban püspök ur ö Excellenciája távolléte miatt Bálint Károly apát plébános pontificált fényes segédlettel, megjelentek a városi hatóság, a kir. törvényszék s a katonaság itt lévő tagjai; délből diszes terítékű ebéd rendeztetett a tisztai kaszinóban, melyen a város részéről a polgármester és a rendőrkapitány vettek részt; megelőző nap estéjén a város kivilágított, a tűzoltó zenekar pedig a tanácsház előtt serenadot rendezett. —

— **Szent István napja** szintén azon ünnepélyességgel tartatott meg, megemlémtünk kell azt, hogy e nemzeti ünnepünkön a kivilágításban minden városi polgár nemzeti különbség nélkül részt vett. —

— **Az állami ipariskolában** (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) szeptember 1. napjától szeptember 5. napjáig tartatnak a beiratások. Az intézetnek öt szakosztálya van: az építészeti és gépészeti, a vegyészeti, a fém vasipari s a faipari szakosztály. A tanfolyam három évre terjed. Felvételi feltételek, legalább 15. éves életkor, egészséges, kifejtett testalkat, négy középiskola (polgári reál- vagy gimnásiumi) osztályról szóló bizonyítvány, végre legalább is két hónapi, szak, bavgó gyakorlati foglalkozás igazolása. A beiratási díj 2 frt, a tandíj félévenként 10 frt. Az első évfolyamra jelentkező tanulók szüleikkel, vagy gyámjukkal tartoznak megjelenni.

— **A Mápát-Egyesület „Erdély” cz. lapjának** most jelent meg, a 7—8 számú kettős füzete. Az élénken és változatosan szerkesztett lap közleményei egytől-egyig érdekesek, ami Veress Endre szerkesztő buzgalma és tudása dicserik. A lap élén Hanusz István, az ismert természettudós ir. „A természet játéka Erdélyben” czimmel. A hegylakzatok idealizált formáiról mond el benne tanulságos megfigyeléseket. Következik azután Hajduczky Józsefnek a „Hunyadmegei vasbánya telepek”-ről ird fejtegetése 3 szép kivitelű képpel, melyek a vajda hunyadi nagy olvasztót, a gyalári vashegyet és a kötélpálya állványt mutatják be. Igen helyes következtetésekkel a „Külföldi turista egye-

sületekről” Hangay Oktáv ir ismertetést. Láthatjuk ebből, hogy mi még mennyire hátra vagyunk és mennyit kell még tennünk, hogy a külföldi turistaegyleteket utóljárjuk. Jellemző adat, hogy a külföldi turistaegyleteknél a tagsági díj 2 szer, 3-szor nagyobb a miénknél, sok helyt egyedül az osztálypótlék nagyobb, mint a mi egyesületünk mindkét tagdíja. A „Tordai Sósfürdőről” Hankó Vilmos dr. ir kisebb cikket és azután következnek a torda-aranyosmegyei osztályok kirándulásai. nak leírásai, amaz a vidalyi köre Radnóti Dezsőtől, emez a Csákyaköre Varró László drtól. Mindkettőről most jelenik meg először részletesebb leírás. A „Reketői erdészlakról” Veress Endre ir, képben is bemutatván e regényes fekvést erdészlakot. Hermann Antal dr. folytatja nagyobb szabású cikkelyét „A hegyek kultusza Erdély népeinél” czimmel egészen új adatokat mondván el a néprajz köréből. Szép képben van bemutatva a kérii fürdő, melyről Szongott Kristóf ir szellemes sorokat. Az apróbb rovatok is tartalmasak és gazdagok. — Az „Erdély”-t az E. K. E. tagjai 3 frt. tagsági díjuk fejében ingyen kapják. Kíváncsok tehát, ha e tevékeny és közhasznú egyesületbe minél többen belépnek. Ivekkel Radnóti Dezső titkár Kolozsvárt készséggel szolgál.

— **Értesítés.** Az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya ezennel tudatja az érdekeltekkel, miszerint Kolozsvár sz. kir. város tanácsa, a város járvány bizottságának 1893 évi aug. hó 29. én tartott ülésében, 3-ik jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozata folytán, az ezen szakosztály által Kolozsvárt f. é. augusztus hó 31-én, szeptember 1, 2, és 3 ára ki-tűzött tenyészállat kiállítás és használati lóvásár megtartását, közegészség szempontból, betiltotta; miért is ezen szép sikerrel kecsegtetett kiállításnak a f. évről — nagy sajnálatunkra — el kell maradni. Ezt azzal hozzuk az érdekelte közönség tudomására, hogy mindazok, a kik itten kiállítani szándékoztak állatokért a díjakat már befizették, ezen díjak a kiállítási pénztár által (Kisegítő-takarékpénztár) visszafizettetnek és pedig a Kolozsvárthelyben lakóknak ezen díjakról nyert nyugtáik ellenében, a vidékieknek postán utalvánnyal küldetik meg. Tekintettel arra, hogy a kiállításra sok tenyész mén és növény-dék bika azzal a reménnyel jelentetett be, hogy az alkalmasok a megelőző évekhez képest, ott az idén is az állam és magánosok által meg fognak vásároltatni; megnyugtatásul tudatni kívánjuk, hogy ezen tenyészállatok jegyzéke a nm. földmívelésügyi miniszteriumhoz felterjesztetik és egyuttal fölkeretlik, hogy ezeknek megszemléltetését és az alkalmasoknak megvásároltatását, szakközlege által — az egyes tenyésztőknek, eszközöltetné. — Egyszersmind figyelmeztetni kívánjuk azon tenyésztőket, akik tenyész állatokat óhajtottak volna ezen kiállításon vásárolni, miként bozzánk intézendő megkereséseinkre, készséggel tudatjuk, hogy ebbeli szükségletüket honnan szerezhetik be. Kelt az erdélyi Gazdasági egylet állatkiállítás és állattenyésztési lakosztálya végrehajtó bizottságának. Kolozsvárt 1893. évi augusztus hó 20-án tartott üléséből. Gróf Báuffy György, szakoszt. elnök. Sz. Szakács Péter, egyleti titkár.

— **Az állatkert újabb lakói.** Azon felette érdekes és nagyértékű állatok, a melyekkel a közelmúltban szaporodott a budapesti állatkert. annyira felkeltették a fővárosi és vidéki közönség érdeklődését, hogy azoknak megtekintésére seregestől tódultak, s mindenki megelégedetten távozva, örömet fejezte ki az állatkert, ezen haza kulturintézet illetén fellendülésén. Az igazgatóság felbuzdulva a nagy közönség meleg érdeklődésén, újból több érdekes állatot szerzett be. Kiemelendők: a két 17 láb hosszú óriás kígyó, a legnagyobbak, a melyek fogságban láthatók; és mindenek felett, „Berry” a kedves orang-utang, a melynek az emberhez bámulatos hasonlatosságát és emberi szokásait mindenki megcsodálja. A közelelgő Szent-István napi nemzeti ünnepre és az iskola év kezdetével gyermekekkel febránduló vidéki közönség élvezetesebb, nemesebb szórakozást bizonyára nem talál a fővárosban, mintha az állatvilág ezen igen érdekes példányait megtekinti az állatkertben.

Új találmányok és műszaki leírások.

Közlő: *Bergl Sándor* nemzetközi szabadalmi irodája: VII. k. Erzsébet-körút 38. sz.)*

Hol változik meg a nap neve? Mivel egy idő óta a különböző órávekről, valamint az ugynevezett világidőről igen sokat beszélnek, azért a fentti a vele összefüggő utóbbi kérdéssel egyetemben olvasóinkat is érdekelheti. Flammarion Kamill erről az „Impartial”-ban a következőket írja: A „Figaro”-ban a következő kérdést veti fel valaki: „Ha Párisban október 1. én reggel éjfél után 1 percz van, milyen napjuk van Páris anti-

*) Ezen iroda díjmentesen szolgál felvilágosításokkal a lap előfizetőinek szabadalmi, védjegy és műszaki ügyekben.

podistáinak (ellenlábásoknak)? október 1 vagy szeptember 30.” Ha keletre utazunk és az órákat számláljuk, azt tapasztaljuk, hogy Bécsben október 1. reggel 1 óra van; Sebastopolban ugyanazon nap 2., Astrachanban 3., Bukarában 4., Saigonban (Cochinchina) 7., Jokohamában (Joha) 9 órája és Futuna szigeten (Új Caledoniával átellenben) október elsejének dele van. De ha Párisból ellenkező irányba, azaz nyugatra utazunk és az órákat számláljuk, akkor az Asori szigeteken szeptember 30-ka este 10 óra, Buenos-Ayresben 8 óra, New-Yorkban 7 óra, New Orleansban 6 óra, San Franciscóban 3 óra 41 percz, Mexikóban 3 óra 15 percz, Alenti szigeten 1 óra délután és Futuna sziget másik felében szeptember 30. dele van. Miként lehetséges ez? Lehetséges-e, hogy földünk ugyanazon pontján egy időben két (szombat és vasárnap) nap legyen? A valóságban nem. Akkor tehát van egy választóvonal, hol a szombatról a vasárnapra mehetünk át és a melynek baloldalán szombat, és jobb oldalán vasárnap van? Hol van e vonal és ki jelölte azt meg? Ha egy ily vonal Párison menne keresztül, az igen gyanút dolog volna. Mert ha az opera-sétány páratlan oldalán és a város nyugati részében pl. augusztus 1. volna, akkor a sétány páros oldalán és a város keleti részében még július 31-ke lenne. Az előbbi időben természetesen minden ország az órákat és a napokat a maga módja szerint számította és volt saját naptára. Nem is volt szükséges, hogy egymást értesítsék, mint-hogy nem ismerték egymást. De minthogy a földet körülhajózták és annak minden része összeköttetésbe lépett egymással, csakhamar érezték az egységes időszámítás hiányát, a melynek következménye egy bizonyos dátumhatárvonal. A portugálok nyugatról keletfelé miközben a Jöreményseg-toka előtt vitorláztak el, a spanyolok ellenben a Maghellan szoroson át keletről nyugatfelé hajózták körül a földet. Miután minden nemzet a maga hajóján a saját időszámítását tartotta meg, a dolog odalyukadt, hogy az ellenlábás délkörön az egykor hollandiai birtokot képező Famosa sziget lakóinál épen a hétfő köszöntött be, mikor a spanyolok álta, fölfedezett Mariana szigeten még csak a vasárnaphoz voltak közel. — Mindenesetre van dátum-határvonal. Ez körülbelül a 180-dik délkörrel esik össze és érinti a Mariana és Katalin szigetet és innen folytatja útját keletre az Új-Hebridák és Új-Kaledonia felé. E mellett földolag a gyakorlatra az, hogy e vonal nem húzódik keresztül lakott belségeken; egészen a tengerben fekszik. Ha hajók vonulnak át rajta, akkor a hajósok két napot egynek számítanak. — Ha nyugatról keletre hajóznak, akkor az előző napot tartják meg, ellenben az ellenkező irányban átugranak egy napot. Az első esetben a hajósoknak egy nappal többjük van, míg az utóbbiban egy nappal kevesebb bért kapnak. — Ha tehát Párisban szombat, október 1. éjfél után 1 percz van, akkor kelet felé egészen a megbeszélt határvonalig mindenütt ugyanazon nap van, ellenben nyugat felé ugyanazon vonalig még szept. 30-ka van. Tehát e választóvonalon az egyik lábunkkal a péntek, a másikkal a szombat megfelelő felében lehetünk!

Az enyv rothadásának megakadályozása. Mint tudjuk, az állati enyv azon kellemetlen tulajdonsággal bír, hogy megfőve rövid idő alatt rothadásnak indul, és részben kötőerejét is elveszti. Ennek megakadályozására van egy egyszerű és biztos szer. Minden kgm. enyvhez előzőleg 200 gr. vízben feloldott, 10 gr. salicilsavat adunk. Az enyv főzése alkalmával keverés közben kell a salicilsavat hozzáönteni.

Üveg-metszés. Üveget, különösen pedig nagyon vastagot vagy üvegesövet, gyorsan és biztosan úgy lehet metszeni, hogy az elmeteszendő helyen terpentinnel meg-itatt kenderfonállal megfeszítjük, ezt azután meggyújtjuk és az üveget hideg vízzel befecskendezzük, — a mire az üveg csekély nyomással az eredetileg kifesztett fonal irányában szétnyomható.

C S A R N O K.

„Ezeregy rögeszme”.

— Regény. —

Irta: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

— Türelmem, már elfogyott, ő készen volt, a hurok a nyakában, a kötél vége a horogban.

— Menj a pokolba! — kiáltam s lelöktem a létráról.

— Szent szűz, kegye . . .

— Aztán egy mukkot sem adott többet, én a kötélbe fogódzva, rákapaszkodtam a vállaira és knik! knak! — helybenhagytam őt. — Nem is volna panasza-ra oka, mert gyorsan végeztem vele!

— De ez még semmit sem magyaráz meg abból, hogy miért jöttél ma este ide?

— Ezt már nem tudom olyan könnyen elmondani!

— Hát megmondod én mindjárt, te azért jöttél, ide, hogy kére kerítsd a talizmánt!

— Ugy van! az ördög megszállott engem. Én így beszélgettem magamhoz: Szép, szép, te akarod, ez gyönyörűen van mondva, hanem légy nyugodt, mikor besötétedik, majd elválík minden magától! Létrámat itt hagytam, hogy kezem ügyébe essék. Amint már mindenütt esend honolt, ide lopóztam az akasztófához, neki támasztottam létrámat, hogy a testet magamhoz huzzam, a hurokot megeresztettem és...

— No — és?

— Akár hiszi, akár sem, abban a pillanatban, mikor elvettem tőle a talizmánt, megragadott, s kibuzva fejét a bérökből, helyébe az enyémet dugta bele, majd ahogy én tettem vele, lelökött a létra fokáról. Ez a tény állás!

— Lehetetlenség! Maga csalódik!

— Felakasztva talált ön engem? Igen vagy nem?

— Igen?

Nos hát, becsületszavamra mondom, hogy én nem akasztottam fel saját magamat.

— Egy pillanatig gondolkozóra estem.

— Hát a talizmán?

— Nézzon csak körül kissé a földön, megfogja találni, mert én kétségbeesésemben kiejtettem a kezemből.

— Én felemelkedtem s a földre vetettem pillantásomat. Egy holdsugár csillámlott rajta. Felvettem azt s a szegény L'Artifaille teteméhez menve, a nyakába akasztottam a talizmánt.

— Abban a pillanatban, mikor az mellét érinté, a testen borzongás futott végig s kebléből egy rikácsoló fájdalmas kiáltás tört elő.

A hóhér hátra ugrott.

— Eszembe jutott most, hogy mit olvastam a szent levelekből a gonosz szellemek kiűzéséről és rikoltásairól, mikor a megszállott testet elhagyják.

A hóhér reszketett mint a nyárfalevél.

— Jöjjen kedves barátom, soh'se féljen semmitől! mondtam.

— Ó remegve közeledett.

— Mit akar? — kérdé.

— Ezt a hullát vissza kell tenni a helyére!

— Soha! Tán hogy még egyszer felkössön?

— Elmult már a veszély kedves barátom, jót álllok róla, hogy nem lesz semmi baja!

— De abbé ur, abbé ur.

— Jöjjen! — mondtam.

— Egy lépéssel közelebb jött.

— Hm! — mormogá — még most se hiszek én neki!

— Elég rosszul teszi, míg a talizmán a nyakán van, addig ne féljen tőle; a gonosz szellem ugyanis kiöltözött már beléle.

— Az lehet — monda a hóhér.

— Aztán óvatosan felemelte a hullát.

— Én végre elvégeztem az imát, mit az özvegynek megígérttem volt; a hóhér szintén imádkozott.

— Másnap a fogadó teremben az L'Artifaille özvegye várt reám.

— Areza nyugodt s örömsugárzó volt.

— Abbé ur — monda — ejttem, hogy önnek köszönetemet fejezzem ki; férjem éjjelkor megjelent előttem s ezeket parancsolta:

— Holnap keresd fel Moulle abbé urat és mondd meg neki, hogy hála legyen fohászaiért és a sz. szűz oltalmáért, én mentve vagyok mindörökre!

(Folyt. köv.)

Nyiltér*)

Egész selyem mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositio és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelek 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a — Szerk.

Valódi

TIROLI POSZTÓ

férjak és nők részére

BAUER RUDOLF-tól

Innsbruck, Rudolfstrasse 4.

Kész öltönyök, időszakai felsők, Jop-penek, kalapok stb. 70 10—10

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, erő, zamat és szaporaság tekintetében az elkényesztetett igényeket is kielégíti.

Az excelsior kávé

saját mód szerint pörköltve, a legkiválóbb fajták veréke és sokkal jobb mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% megtakarítást nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamatját. Minden takarékos háziasszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak felülmúlhatatlan tulajdonságairól. A finomabb 00-as számú minőségűk ára 2 frt 40 kr, középfinom 0-as számú 2 frt 20 kr. kilonként. I, 1/2 és 1/4 kilos törvényesen védett védjeggyel ellátott csomagokban.

Kapható Gyulafehérvárott: Jakabfy Albertnél.

Első magyar gőz-kávé pörkölté

Wirthheimer és Frankl Budapest.

Brassói portland és román csementet

kitűnő minőségben olcsó ár mellett ajánl

Jakabfy Albert.

94. 3—6.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Cassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papírpapár diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárúsítására szánt gyáriraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahüvely, melynél minden papírtok a „Braunstein Frères“ céget viseli,

Gyulafehérvárott: Id. Misselbacher J. B. urnál kapható. 75 25—8

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárott.

Férfi s női betegségek,

mint bujakor, fekélyek, bőrkütegek: folyások és hólyag-hurut, a legidültőbb alakban is, **nem a közönséges, bosszadalmias befeoskendésekkel, hanem**

irrigáció által saját készülékeimmel

s új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan ssikeresen

kezeltek Stricturek, az aggkórban fellépő vizeleti nehézségek; agybeszennyezés, valamint nemi gyengeséggel párosult gyermekbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyítottak. Orrfékelyek s az orrnak bedugulása, valamint a száj- s orrnak büzsége az általam feltalált s több 100 esetben **kitűnő eredményt** használt

orrcsapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyítottak.

Galandfereg, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel **3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.**

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műtő- s nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet“-nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta.

Budapesten, Ó-útoza 5 sz. I. em. Rendel d. u. 2—5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszerekről is gondoskodom. 96 1—20

Sargféle hatóságilag vizsgáltatott

KALODONT

A (fogak szépsége) elismert nélkülözhetlen

fogtisztító-szer

Aromatikus felfrissítő és nagyon alkalmas utazásokon.

Bel- és külföldön nagy sikerrel bevezetve.

Alkalmas bepakolása, olcsósága és tisztasága folytán, udvarok, nemesség és egyszerű polgári házakban található.

Ara 35 kr.

77. 8—11.

Óvakodjanak

a miénkhez hasonló elcsomagolt értéktelen

utánzásoktól.

A legjobb óvszer fertőztető betegségek ellen.

Elismert levelek a legfelsőbb körökből.

Minden gyógyszerárak és illatszerek árusoknál kapható.

Ara 35 kr.

KALODONT